

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Regulering af pesticider og mikrobiologiske midler til frøbehandling

Funktionsleder Vibeke Møller
Pesticider & Biocider

Marts 2020

Oversigt

Emner:

- **Regulering af pesticider i EU og i Danmark?**
- **Godkendelsesbetingelser**
- **Status for stoffer med betydning for frøavl**
- **Dispensationsmuligheder**

Regler om pesticider

- **EU's Pesticidforordning regulerer godkendelsen**
- **Rammedirektiv for bæredygtig anvendelse af pesticider**
- **Kemikalieloven og bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen**
- **Bekæmpelsesmiddelafgiftsloven**
- **Miljøbeskyttelsesloven**

Pesticidforordningen (1107 fra 2009)

Hovedprincipper:

- Aktivstoffer skal godkendes på EU plan
- Produkter skal godkendes på national plan

Regulering angiver bl.a.:

- Hvilke data der skal indleveres
- Hvad der skal vurderes
- Kriterier for hvad der er acceptabelt

Indhold i Pesticidforordningen

- **Zone inddeling - Nordzonen: Danmark, Estland, Letland, Lituanen, Finland, Sverige**
- **Pesticider til indendørs anvendelse og til bejdsning vurderes til hele EU**
- **Afskæringskriterier (kræftfremkaldende, skadende for arveanlæg, fostre og forplantningsevnen, POP, vPvB og hormonforstyrrende stoffer)**

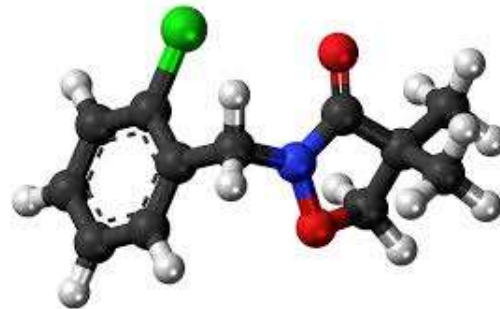

Indhold i Pesticidforordningen

Opdeling af aktivstofferne i plantebeskyttelsesmidler i flere kategorier:

- ”almindelige” stoffer,
- lavrisiko stoffer og
- basisstoffer

Der kan være mikro-organismer i alle kategorier

Godkendelsesproces i EU - aktivstoffer

Producent skal søge om godkendelse/fornyelse

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om aktivstoffets sammensætning, samt undersøgelser af sundheds- og miljøegenskaber for aktivstof og et repræsentativt middel for en/flere repræsentative afgrøder. Der skal også være forsøg vedr. restkoncentrationer for spiselige afgrøder.

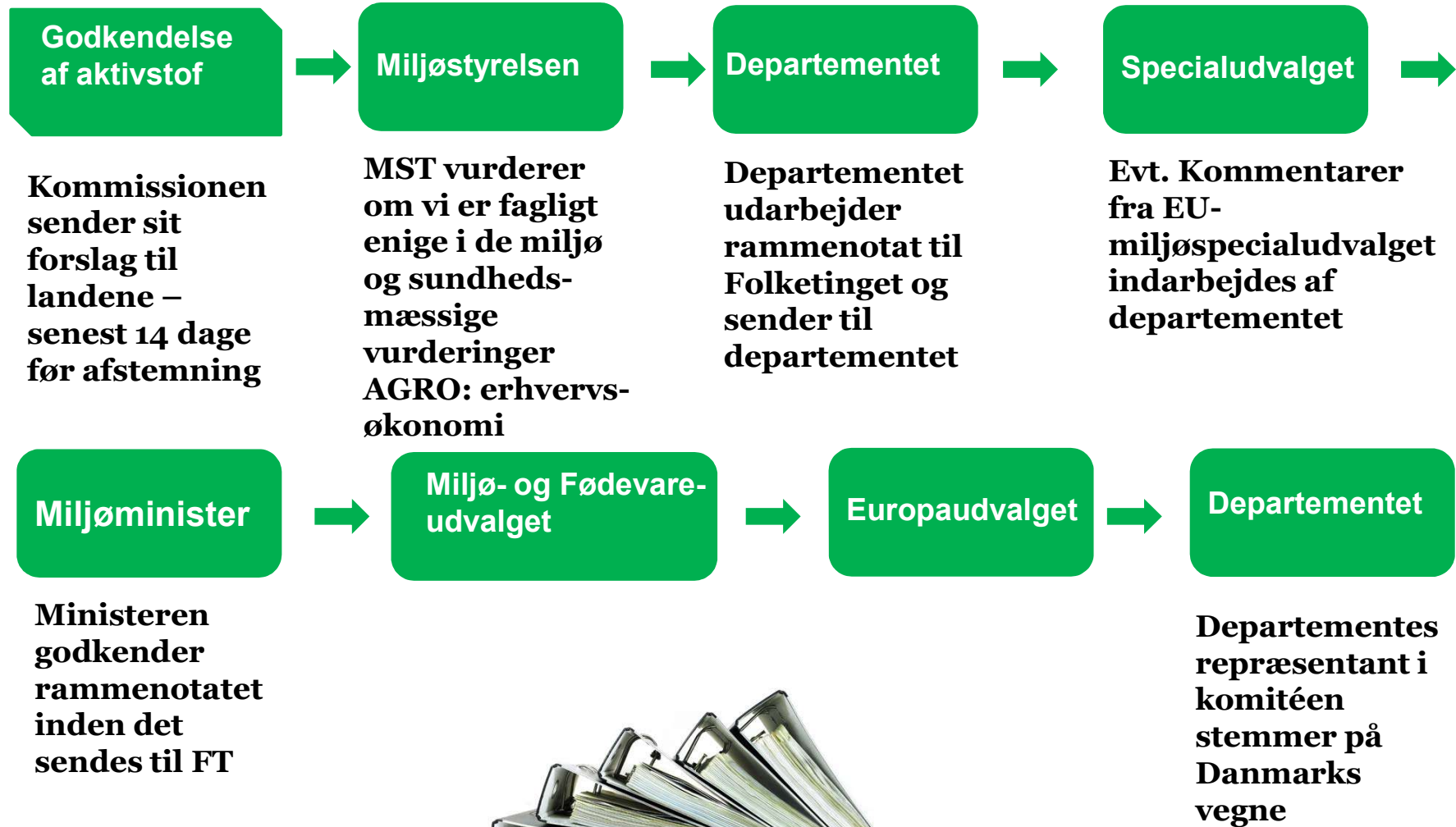
Et medlemsland (MS) vurderer ansøgningen – som sendes til EFSA og andre MS til Kommentering.

EFSA afholder peer-review og udarbejder en konklusion.

Kommissionen udarbejder forslag til beslutning: godkendelse/ikke godkendelse

Beslutning om Danmarks indstilling til forslaget

Godkendelsesproces i Danmark - pesticidmiddel

Aktivstoffet skal være godkendt i EU.

Et firma skal søge om godkendelse af et pesticidmiddel med det godkendte aktivstof.

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om midlets sammensætning, samt undersøgelser af sundheds- og miljøegenskaber for blandingen og for midlets effektivitet overfor skadegørerne for hver enkelt afgrøde. Der skal også være forsøg vedr. restkoncentrationer for alle spiselige afgrøder.

Miljøstyrelsen behandler ansøgningen med bidrag fra Fødevarestyrelsen/DTU som vurderer rester i fødevarer og Institut for Agroøkologi (AGRO) som vurderer effektivitet.

Godkendelsesproces i Danmark - pesticidmiddel

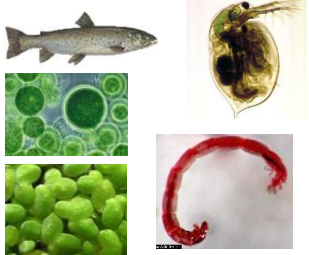

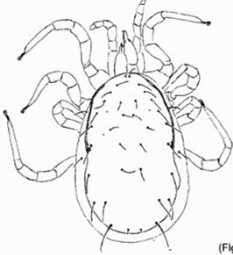
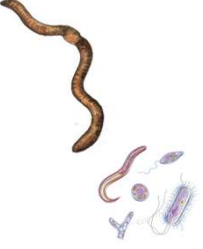

Der udføres risikovurderinger for alle de ansøgte anvendelser.

Menneskers sundhed:

- Sprøjteførere, arbejdere, forbipasserende/beboere
- Forbrugerne ift. rester i fødevarer

Miljø:

- Fugle, pattedyr, vandorganismer, bier, leddyr, jordlevende organismer, planter
- Persistens og udvaskning til grundvand

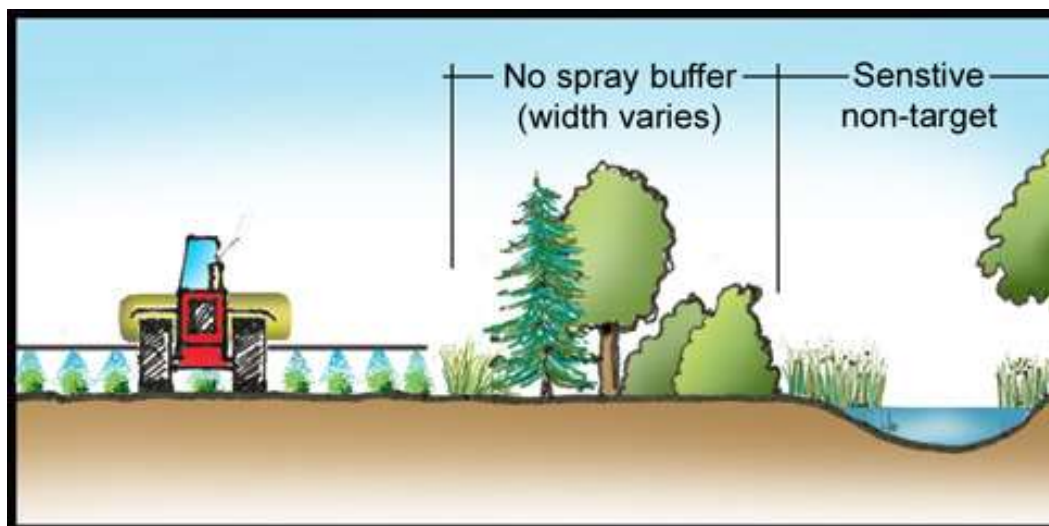
				 (Fig. 20)		
Vagtel Gråand	Mus Rotter Kanin	Fisk Daphnia Alge Lemna Dansemyg	Honningbi	Rovmide Snyltehveps	Regnorm Mikroorg	Planter 6-10 arter

Godkendelsesbetingelser

Mulige risikobegrænsende tiltag for sprøjtemidler

- Reduceret dosis (hvis effektiv)
- Udbringningstidspunkt
- Bufferzoner og afdriftsreducerende udstyr
- Værnemidler (handsker, masker, lukket kabine)
- Seneste sprøjtetidspunkt (Post Harvest Interval)

Godkendelsesbetingelser

Mulige risikobegrænsende tiltag for bejdsemidler

Mærkning af de bejdsede frø er obligatorisk

- produkt- og aktivstofnavn/e.
- faremærkning (giftig el. farlig)
- må ikke anvendes til menneskeføde eller foder
- evt. krav om beskyttelsesudstyr (fx) handsker
- beholderen/emballagen må ikke anvendes til brødkorn, andre levnedsmidler og foderstoffer
- evt. opsamling af spild

Eks. på andre begrænsninger:

Der skal anvendes passende radsåningsudstyr, som sikrer en god nedfældning i jorden, minimalt spild under anvendelsen og minimal frigivelse af støv.

Skal være tydeligt anført på en etikette eller bindemærke.
Advarselstekst skal oversættes til modtagerlandets sprog.

Godkendelsestyper

Forskellige typer ansøgninger om godkendelser:

- Zone ansøgninger
- Gensidig anerkendelse
- Paralleller og kopier

Når godkendelsen er givet er det underordnet hvilken måde den er søgt på.

Andre særlige typer:

- Mindre anvendelser – kan gives til midler der allerede er godkendt.
    Selvstændig brugsanvisning
- Dispensationer

Status generelt i EU og Danmark

Der er fortsat mange fornyelser af aktivstoffer, der er udskudt og forsinkede i EU.

Når aktivstofferne forlænges i EU, forlænger Miljøstyrelsen administrativt (det kræver ikke ansøgning) de tilhørende godkendte midler, når EU-beslutningerne publiceres.

Mange produktfornyelser er udskudt, fordi der er behov for yderligere studier, fx fordi doseringerne skal nedsættes eller nye metabolitter skal undersøges nærmere.

Fortsat mange produktoverdragelser mellem firmaer – husk at tjekke udfasningsfrister !

Status for stoffer med betydning for frøavl i Danmark

Herbicer:

Bentazon/Basagran: Fornyet i EU – produkt revurdering i gang

Asulam/Asulox: Ansøgning under vurdering i EU

Diquat/Reglone: Forbudt i EU, der er søgt om dispensation i Dk

Miljøstyrelsen

Status for stoffer med betydning for frøavl i Danmark

Insekticider:

Pymetrozin/Plenum: Forbudt i EU
(afskæringskriterierne pga. sundhedsklassificeringen)

Neonicotinoiderne:
Clothianidin og thiamethoxam forbudt i EU

Imidacloprid EU begrænsning til indendørs anvendelse i lukkede væksthuse – behandlede planter skal forblive indendørs i hele deres levetid.

Status for stoffer med betydning for frøavl i Danmark

Fungicider:

Thiram: Forbudt i EU (søgt til sprøjtning og til majs - uacceptabel risiko)

Propiconazol/Tilt: Forbudt i EU (afskæringskriterierne pga. sundhedsklassificeringen)

Andre azoler:

Epoxiconazol – der var ikke flertal for administrativ forlængelse i EU ved seneste møde i Kommissionen i februar 2020

EU forbud indenfor det sidste år

Følgende aktivstoffer er blevet forbudt i EU:

<u>Aktivstof</u>	<u>Frist for anvendelse og opbevaring</u>
➤ thiram	30. januar 2020
➤ pymetrozin	30. januar 2020
➤ diquat	4. februar 2020
➤ propiconazol	19. marts 2020
➤ methiocarb	11. september 2020
➤ chlorpropham	8. oktober 2020
➤ thiacloprid	31. december 2020

Dispensationsmuligheder

Der kan gives dispensation i 120 dage, hvis

- **der er tale om en alvorlig fare for plantesundheden**
- **skadevolderen ikke kan bekæmpes på andre måder**
- **der kan vises en sikker anvendelse under danske forhold og der ikke er risiko for overskridelse af den fastsatte maksimale restkoncentration i fødevarer**

Der kan evt. fastsættes skrappe risikobegrænsende foranstaltninger som vilkår for dispensationen

Det gælder både hvis aktivstoffer er godkendt i EU og hvis det ikke er godkendt.

Ministeren har besluttet at alle dispensations vurderinger i 2020 skal igennem et eksternt fagtjek.

Spørgsmål ?

Miljøstyrelsen

